

adres: PROO, Postbus 181
7400 AD Deventer
mail: info@proo-overijssel.nl
website: www.proo-overijssel.nl

INHOUD

Augustus 2019

KENNISOVERDRACHT TECHNOLOGIE AAN OUDEREN DRIE RVO-ADVIEZEN AAN DE MINISTER

ROCOV Overijssel

Werkgroep Kleinschalig Vervoer

Werkgroep Spoor

JAN VAN SANDWIJK, NIEUW LID VAN PROO

KENNISOVERDRACHT TECHNOLOGIE AAN OUDEREN

PROO constateert dat technologie in de zorg een steeds grotere rol speelt en dat professionals en zorgverleners er dankbaar gebruik van maken. Tegelijkertijd zien we dat nieuwe technologische mogelijkheden maar moeizaam ingang vinden. Met name ouderen zijn angstig of gereserveerd als nieuwe techniek in hun leven een plaats moet innemen.

Met partners uit Vitaal Twente heeft PROO een projectplan opgezet om ouderen in Twente te laten kennismaken met technologische ontwikkelingen en ontwikkelaars de mogelijkheid te geven hun technologie vanaf de ontwerpfase in samenspraak met de toekomstige cliënt zo gebruiksvriendelijk mogelijk te ontwikkelen.

Voor opzet en uitvoering van het concrete projectplan van 3 jaar zijn we in gesprek met Vitaal Twente, de Technologie en Zorgacademie, Saxion Hogescholen en het ROC van Twente. Met de provincie zijn we in gesprek over de financiering van deze pilot.

DRIE RVO-ADVIEZEN AAN DE MINISTER

Hieronder leest u een samenvatting door **Anjo Geluk**, lid van PROO en onafhankelijk lid van deze Landelijke Adviesraad, van de drie adviezen die de Raad Van Ouderen het afgelopen halfjaar uitbracht aan de **minister van VWS Hugo de Jonge**.

1. De Waarde Van Ouder Worden

OUDER WORDEN IS EEN VOLWAARDIGE FASE IN HET LEVEN

Op dit moment worden mensen steeds ouder. In de derde fase van 60 tot 90 jaar wordt het werken minder totdat het helemaal stopt. Ook in deze fase staat de ontwikkeling van mensen niet stil. Een zestiger verschilt enorm van een zeventiger of tachtiger. Dit is niet alleen afhankelijk van de periode waarin je bent opgegroeid (er zijn meerdere generaties ouderen) als wel het proces van ouder worden. Ouderdom is geen statische periode. Ouderen kunnen veel nieuwe dingen leren, nieuwe hobby's ontwikkelen, nieuwe relaties aangaan en geestelijk verder groeien. Een volwaardige fase in het leven vraagt een volwaardige plaats in de samenleving waarin ouderen kunnen emanciperen, participeren en integreren. Herwaardering van ouderen is eigenlijk een herwaardering van het leven door de tijd heen. Het idealiseren van jeugd en jong blijven met het accent op gezondheid en vitaliteit veronderstelt het beheersbaar houden van het verouderingsproces en belemmert aandacht voor de negatieve oncontroleerbare en zelfs tragische kanten van het ouder worden. En daarmee laat het onvoldoende ruimte voor het aanvaarden van en leren omgaan met deze kant van het ouder worden.

Verouderingsprocessen horen gewoon bij het leven en het beeld dat in reclames wordt geschilderd van ouderen die jong willen blijven, werkt contraproductief. Iedere fase heeft zijn schoonheid.

2. Verpleeghuiszorg

KEUZEVRIJHEID VERPLEEGHUIS

De RvO maakt zich grote zorgen over de beperkte keuzemogelijkheden die ouderen ervaren bij de overstap van thuis wonen naar een verpleeghuis. De Raad constateert dat bijna niemand ervaart te kunnen kiezen. Maar dat men genoeg moet nemen met wat beschikbaar is. Nu stellen mensen de indicatie voor een verpleeghuis echter vaak uit, terwijl dit helpt bij een tijdige voorbereiding. De overheid kan tijdige voorbereiding ondersteunen door de nadelige financiële gevolgen voor de zorg thuis met een verpleeghuisindicatie weg te nemen. Ouderen zelf kunnen dit doen door eerder na te denken over een toekomstige verhuizing naar een verpleeghuis. Daarvoor is bekendheid en tijdige beschikbaarheid van onafhankelijke cliëntondersteuning van groot belang. Het advies van de Raad is om naast informatie over kwaliteit en stabiliteit van een verpleeghuis met name de 'zachte' kenmerken meer aandacht te geven bij de informatieverstrekking: geborgenheid, autonomie, diversiteit, zingeving, aandacht voor levensvragen en palliatieve zorg.

3. De Voorbereiding Op Later

GOED OUD WORDEN VRAAGT EEN BREDE MAATSCHAPPELIJKE BEWEGING

Er is een brede maatschappelijke beweging nodig die leidt tot nadenken over ouder worden en je daarop voorbereiden. Behalve ouderen zelf kunnen ook de nationale overheid, provinciale en lokale overheden hierbij een belangrijke rol spelen, evenals maatschappelijke organisaties, private partijen als pensioenfondsen, woningcorporaties en zorgverzekeraars en ouderenorganisaties. Dat schrijft de Raad van Ouderen in een advies aan minister Hugo de Jonge van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. 'Breed in de samenleving betekent voor de Raad dat het nadenken over de toekomst als het ware onderdeel vormt van onze sociaal-culturele omgeving en dat we het normaal vinden om zelf na te denken over wat we later willen, of om mensen hierover te bevragen en hierin verantwoordelijkheid te dragen.

Meer informatie: www.beteroud.nl en

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/07/02/kamerbrief-over-voortgangsrapportage-programma-langer-thuis>

Regiotaxi en Twenteflex

ROCOV Overijssel

PROO participeert met 3 mensen in het Regionaal Overlegorgaan Openbaar vervoer Overijssel. ROCOV kent sinds december 2018 3 adviesgroepen:

Spoor

Bus

Kleinschalig Vervoer.

Werkgroep Kleinschalig Vervoer

Gedeputeerde Bert Boerman vroeg met name aandacht voor Kleinschalig Vervoer. Immers het platteland in Overijssel is na 18.00 praktisch niet meer te bereiken met het regulier Openbaar Vervoer.

De werkgroep heeft in overleg met de OVKK (Overijsselse Vereniging van Krachtige Kernen) een inventarisatie uitgevoerd, om erachter te komen waar directie knelpunten zijn. Op de 200 uitnodigingen die verstuurd zijn hebben 21 kernen gereageerd. Heel vaak heeft men onderling al een of andere vorm van transport geregeld om het gebrek aan OV zelf op te lossen. Daarnaast zijn er op dit moment zo'n 40 initiatieven om te komen tot een vorm van flexibel OV. Het meest succesvolle project tot nu toe is **TWENTEFLEX** dat loopt in de gemeente Rijssen-Holten. Binnen deze gemeente kunnen mensen met een 8- persoons Keolis/Syntusbusje (rolstoelgeschikt) voor een telefonisch bestelde rit voor € 1,50 tussen twee haltes reizen met een vrijwilliger als chauffeur. Inmiddels hebben ook andere gemeente in de Provincie belangstelling getoond of worden voorzichtige eerste stappen gezet om dit ook elders te initiëren. Zelfs uit Friesland is er belangstelling getoond voor dit project.

Werkgroep Spoor

Dit jaar vergaderde de werkgroep Spoor van ROCOV Overijssel respectievelijk in Zutphen en Zwolle. In Zutphen waren we te gast bij Arriva. In eigen kring besprak de werkgroep Spoor de overige punten.

Kennismaken met Arriva

Arriva kiest ervoor zelf het onderhoud te doen van hun treinen. Defect materieel kan daardoor snel weer rijden. Een trein heeft een levensduur van 30 jaar. Echter, de garantietermijn is veel korter. Onderdelen zijn na een tiental jaren niet meer leverbaar.

Vaak worden bij de koop al vitale onderdelen extra bij gekocht. Na de garantieperiode moet men op zoek naar andere leveranciers. In Zutphen maken ze zelf ook onderdelen en vindt men soms betere oplossingen.

Vertragingen, uitval en punctualiteit

De regionale lijnen (Keolis - Arriva) scoren een punctualiteit van 94,6 % tegenover NS 91,4 %. Invloed op de punctualiteit hebben o.a. het aantal seinen en overgangen op de lijn. Ook evenementen en voetbalwedstrijden zijn oorzaak van vertragingen en uitval, evenals aanwijzingen van de verkeersleiding in verband met storingen. (stilstaan en langzaam rijden) Als er eenmaal vertraging is, is het moeilijk om weer volgens dienstregeling te kunnen rijden. Een mogelijke oplossing is dan dat een trein niet rijdt, dus wacht op het volgende moment van de dienstregeling.

In de herfst zorgt "blad op de rails" vaak voor vertragingen. De echte oorzaak is naast het blad meer de combinatie vochtigheid en temperatuur.

Knelpunten en capaciteit

Hoeveel treinen er op een baanvak "veilig" kunnen rijden is afhankelijk van het aantal sporen dat er ligt en de lengte van de stations. Daarom is het in het Twentse niet mogelijk is om de capaciteit te verhogen. Wierden is een knelpunt waardoor niet meer treinen naar Enschede kunnen worden ingezet.

Elektrificatie en overig

De technische mogelijkheden vragen bij nieuwe ontwikkelingen om een energiekeuze voor stroom, batterij of waterstof.

Elektrificatie van de lijn Hengelo - Zutphen v.v. wordt gepland. De concessie loopt af in 2023. Ook elektrificatie van de lijn Almelo naar Mariënborg, en de ontwikkeling van de Saksenlijn (Groningen - Twente) is in studie.

Voor de te trage lijn Zwolle - Kampen v.v. denkt men op korte termijn oplossingen te vinden.

De (nacht-)trein naar Berlijn via Hengelo heeft onze blijvende aandacht. Voor inzet van nachttreinen van Zwolle naar Enschede v.v. zijn we mede afhankelijk van keuzes van een nieuw provinciebestuur.

Er lijkt verbetering te komen in de problemen met de verbinding Hengelo - Bielefeld. Verdubbelingen van meerdere delen van het spoor of gehele verdubbeling wordt overwogen. Natuurlijk zijn ook de kosten van belang. Echter de reiziger en ontsluiting van gebieden hebben prioriteit.

Werkplaats Arriva Zutphen

Elektrificatieplanning spoor

JAN VAN SANDWIJK, NIEUW LID VAN PROO

Jan woont in het buitengebied van de gemeente Olst/Wijhe.

Hij is nauw betrokken bij de OVKK de Overijsselse Vereniging van Krachtige Kerners en in Olst bij het programma **Dag en Doen**, dat ouderen uit hun isolement haalt.

Bij **Carinova** in Deventer is hij betrokken bij ICT-ontwikkelingen.

Jan noemt zichzelf een doener, maar heeft ook een uitgebreid sociaal netwerk in de filmwereld.

We zijn blij met deze versterking, die ervoor zorgt dat PROO nog meer verbindend kan opereren.